

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kortlægning af vanskeligheder ved at skaffe varer uden ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP

Kortlægning af kemiske stoffer i
forbrugerprodukter nr. 127, 2014

Titel:

Kortlægning af vanskeligheder ved at skaffe varer uden ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP

Redaktion:

Mette Herget

Udgiver:

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
www.mst.dk

År:

2014

ISBN nr.

978-87-93178-23-6

Ansvarsfraskrivelse:

Miljøstyrelsen vil, når lejligheden gives, offentliggøre rapporter og indlæg vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter inden for miljøsektoren, finansieret af Miljøstyrelsens undersøgelsesbevilling. Det skal bemærkes, at en sådan offentliggørelse ikke nødvendigvis betyder, at det pågældende indlæg giver udtryk for Miljøstyrelsens synspunkter. Offentliggørelsen betyder imidlertid, at Miljøstyrelsen finder, at indholdet udgør et væsentligt indlæg i debatten omkring den danske miljøpolitik.

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

Forord	4
Sammenfatning og konklusioner	5
Summary and Conclusion	7
1. Beskrivelse af projektet	9
1.1 Indledning.....	9
1.2 Projektets formål	9
1.3 Deltagende virksomheder.....	10
2. Kortlægning	11
2.1 Spørgeramme.....	11
2.2 Kontakt til virksomheder.....	12
2.3 Besvarelser	12
3. Produktgrupper	13
3.1 Overordnede grupper	13
3.2 Gennemgang af de enkelte grupper	13
3.2.1 Produkter primært til udendørs anvendelse.....	13
3.2.2 Internationale mærkevarer.....	14
3.2.3 Elektronikprodukter	16
3.2.4 Forbrugerprodukter, coating og små dele	17
3.2.5 Emballage	18
3.2.6 Andre indendørsprodukter.....	19
3.2.7 Reservedele	19
3.2.8 Genbrugsplast	19
3.3 Andre kommentarer fra besvarelserne	19
3.3.1 Bekendtgørelsens dækningsområde	19
3.3.2 Dispensation for særlige anvendelser som i RoHS.....	20
3.3.3 Tidsfrister for indførelse af forbud.....	20
4. Opsummering af identificerede vanskeligheder	21
4.1 Viden om produkterne.....	21
4.1.1 Skift til andre materialetyper.....	21
4.1.2 Udviklingsperspektiver	21
4.2 Økonomiske forhold	21
4.3 Markedsforhold.....	21
4.4 Andet	22
Bilag 1: Liste over deltagende virksomheder	23
Bilag 2: Engelsk brevttekst til deltagende virksomheder	25

Forord

Dette projekt er et led i opfølgningen på en aftale indgået i maj 2013 mellem en række erhvervsorganisationer og Miljøministeriet i forbindelse med udsættelse af det danske forbud mod de fire ftalater DEHP, BBP, DBP og DIBP.

Projektets formål har været at kortlægge importørers og producenters vanskeligheder ved at skaffe varer uden de fire ftalater. Kortlægningen er gennemført ved hjælp af kontakt til en række virksomheder og brancheorganisationer. Rapporten indeholder information om de indsamlede oplysninger samt en opsummering af de identificerede vanskeligheder.

Projektet er gennemført med Herget.dk som projektansvarlig.

Projektets følgegruppe har været sammensat af repræsentanter for brancheorganisationerne DI, Dansk Erhverv, DI ITEK, BFE, BatteriForeningen, ITB og FEHA samt Miljøstyrelsen.

Projektet er gennemført i perioden oktober 2013 til januar 2014.

Sammenfatning og konklusioner

Kortlægningen af vanskeligheder ved at skaffe varer uden ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP er gennemført igennem kontakt til en række virksomheder og organisationer. Udvælgelsen af virksomheder er sket i samarbejde med de deltagende organisationer og virksomheder i følgegruppen. I alt er 13 brancheorganisationer og 39 enkeltvirksomheder kontaktede.

Resultatet af kortlægningen viser at det for hovedparten af PVC-holdige produkter vil være teknisk muligt at udskifte ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP med andre typer blødgørere. I mange tilfælde vil det desuden være muligt at anvende andre typer plast, hvor der ikke anvendes blødgørere i produktionen. Selv om det er teknisk muligt at undgå ftalaterne, vil det ofte ikke være muligt for en dansk importør at få ændret sammensætningen af et produkt. For den enkelte importør kan det desuden være vanskeligt at skifte leverandør.

Der er dog fortsat en række vanskeligheder i forhold til en komplet udfasning af ftalaterne.

Elektronikprodukter udgør en produktgruppe med særlige problemstillinger. Teknisk er der fortsat anvendelser indenfor elektronikprodukter, hvor udviklingen af alternative komponenter endnu ikke er afsluttet. For en enkelt specialiseret anvendelse i primær emballage er en udfasning ikke mulig endnu. Det kan ikke udelukkes at det også gælder andre specialiserede anvendelser, men de er ikke identificeret i denne undersøgelse. Herudover er der fortsat tekniske udfordringer med hensyn til temperaturbestandighed og fleksibilitet for PVC-holdige komponenter. En endelig udfasning af de fire ftalater i elektronikprodukter er undervejs, men vil ikke kunne forventes at være fuldstændig gennemført inden for de nærmeste tre år.

Reservedele til elektronikprodukter uden indhold af de fire ftalater kan blive en mangelvare. Det kan ikke forventes at producenter udvikler reservedele uden de fire ftalater til produkter der allerede er på markedet.

Internationale mærkevareproducenter vil normalt ikke ændre deres produkter efter specielle nationale reguleringer. Producenterne sigter efter at overholde lovgivningen i større geografiske områder, som for eksempel EU. Der vil derfor i en periode kunne være vanskeligheder med hensyn til forsyning af det danske marked med internationale mærkevarer og reservedele til produkter som allerede er i brug, såfremt der indføres et dansk forbud mod de fire ftalater.

Tidsrummet fra en ordre afgives til en producent til varen er leveret og solgt, kan være ganske betydeligt. I nogle tilfælde vil tidsrummet være over et år. Der kan derfor være behov for at etablere en form for overgangsordning for varer der er på lager i Danmark ved ikrafttræden af ftalatbekendtgørelsen.

For komplekse produkter med mange smådele eller delvis coating af overfladen vil det være yderst vanskeligt at få fremskaffet pålidelige og troværdige informationer om alle dele af produktet.

Anvendelse af genbrugsplast til produktion af varer kan blive vanskeliggjort. Varer som er produceret med anvendelse af PVC-holdig genbrugsplast, vil have svært ved at overholde et krav om ftalat koncentrationer under 0,1 %. Test af en række forskellige produkter med dele produceret af genanvendt plast viser koncentration af ftalater på 1 – 10 %.

Prismæssigt er der udfordringer i en fuldstændig udfasning af alle fire ftalater. En ændring af ftalattypen i produktionen af PVC-holdige produkter vil i mange tilfælde medføre omkostninger til omstilling af produktionen. Herudover vil de alternative blødgørere i en del tilfælde have en højere pris. Det er usikkert hvor meget af en eventuel prisstigning der kan overføres fra producent til køber. Dette vil afhænge af konkurrencesituationen for den pågældende type produkt. Det samlede resultat af en fuldstændig udfasning af de fire ftalater vil formentlig i en del tilfælde betyde højere priser. Der findes dog allerede i dag mange produkter med alternative blødgørere på markedet. Ingen af de deltagende virksomheder har fremlagt konkrete økonomiske beregninger på størrelsen af eventuelle prisstigninger. Det har heller ikke været muligt at få adgang til anden form for dokumentation for niveauet af prisstigninger ved udfasning af de fire ftalater.

Usikkerheden ved undersøgelsen er stor. De deltagende virksomheder har kun i begrænset omfang dokumenteret deres udsagn, formentlig som følge af manglende tilgang til konkret information fra leverandørerne. Enkelte af deltagerne har fremsendt testrapporter som dokumenterer at produkterne er testet for indhold af ftalater. Ingen af de deltagende virksomheder har fremsendt konkret dokumentation for de økonomiske konsekvenser af en fuldstændig udfasning af de fire ftalater.

Summary and Conclusion

The survey of difficulties in acquiring items (articles) without phthalates DEHP, BBP, DBP and DIBP is conducted through contact with a number of companies and associations. The companies invited to participate in the survey have been selected in cooperation with the participants in the reference group of the project. A total of 13 associations and 39 individual companies have been contacted.

The result of the survey shows that in the majority of PVC-containing products, it would be technically possible to replace phthalates DEHP, BBP, DBP and DIBP with other types of plasticizers. In many cases, it will even be possible to use other types of plastics which do not contain plasticizers. Although it is technically possible to avoid phthalates, it is not a realistic possibility for a Danish importer to require changes in the composition of specific products from an international supplier. Also it may not be simple to change supplier.

However there are still a number of difficulties in relation to a complete phase-out of phthalates.

For electronic products there are some special issues. Technically there are still applications in electronics, where the development of alternative components has not yet finished. For a single specialized use in primary packaging a phase-out is not possible yet. It is possible that there are other specialized applications, but they are not identified in this survey. Furthermore, there are still technical challenges in terms of temperature resistance and flexibility of PVC-containing components. A definitive phase-out of the four phthalates will come, but will not be fully implemented within the next three years.

Spare parts for electronic products without the four phthalates may be difficult to obtain. It is unlikely that manufacturers will develop new spare parts for products already on the market.

International brand manufacturers will in most cases not change their products in order to comply with specific national regulation. The producers aim to comply with the regulation in larger geographic areas, such as EU. Hence there may be difficulties in relation to supply of products from international brands and spare parts for products already on the market after the implementation of the Danish phthalate regulation.

The period from the placement of an order by the manufacturer till the product has been sold from the retailer may be substantial; in some cases more than one year. Because of this there may be a need for establishment of some kind of transition mechanism for products on stock in Denmark by the entry into force of the regulation.

For complex products containing many small parts or coating of the surface, it will be difficult to collect reliable information on all parts of the product.

The use of recycled plastics for the production of articles can be complicated. For articles produced using recycled PVC, it will be difficult to comply with a required phthalate concentration below 0.1 %. Testing a range of different products with components manufactured using recycled PVC, shows a concentration of phthalates of 1 – 10 %.

In terms of price there are challenges in a complete phase-out of all four phthalates. A change of the phthalate type in the production of PVC-containing products will often give rise to extra expenses for developing new processes. Further the alternative plasticizers may be more expensive. This may result in more expensive products. Some of the additional costs may be transferred to the consumer. Depending on the product type and marked competition it may not be possible to obtain full compensation for the development costs. For many of the products covered by this survey, there is already today accessibility to products without plasticizers. The feedback from the participating companies did not include specific documentation for the level of possible price increase. Also it has not been possible to have access to other economic documentation concerning elevation of costs in relation to the phase out of phthalates.

There are quite substantial uncertainties in relation to the results of the survey. The participating companies have only supplied limited information as documentation for their statements. This is probably due to limited access to information from the suppliers. Some of the participants have submitted test reports documenting the products are tested for the presence of phthalates. None of the participating companies have provided evidence of the economic consequences of a complete phase-out of the four phthalates.

1. Beskrivelse af projektet

1.1 Indledning

Danmark indsendte i foråret 2011 et forslag til et europæisk forbud mod indhold af fire ftalater DEHP, BBP, DBP og DIBP i visse produkter. I mellemtiden er der indført et dansk forbud for at sikre en hurtigere udfasning af ftalaterne.

Det danske forbud mod ftalater findes i bekendtgørelse nr. 1113 af 26. november 2012¹ om forbud mod import og salg af varer til indendørs brug, som indeholder ftalaterne DEHP, DBP, BBP og DIBP, og varer hvor dele med disse stoffer kan komme i kontakt med hud eller slimhinder. Ved varer forstås det der i REACH terminologien kaldes artikler. Ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen blev i september 2013 udsat i to år².

Udsættelsen skyldtes blandt andet at en række virksomheder og organisationer havde udtrykt stor bekymring omkring deres muligheder for at fremskaffe varer uden indhold af de fire ftalater.

Projektet er et led i opfølgningen på en aftale, indgået mellem en række erhvervsorganisationer og Miljøministeriet, i forbindelse med udsættelse af det danske forbud mod de fire ftalater. Projektet skal desuden, hvis det er muligt, identificere muligheder for holdbare løsninger der sigter mod at udfase varer med de fire ftalater.

1.2 Projektets formål

Projektet skal belyse vanskeligheder for danske importører der ønsker at skaffe varer uden ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP.

De fire ftalater kan principielt findes i alt blødt PVC. Især varer der importeres fra lande uden for EU, kan indeholde de angivne ftalater, idet de fortsat har en dominerende markedsandel i producentlande i Asien. Ftalaterne kan dog også findes i andre plast og gummimaterialer, fx EVA (Ethylen Vinyl Acetat) i forseglinger på varer.

De fire ftalater er optaget på REACH bilag XIV³ - listen over stoffer, der kræver godkendelse inden brug. Kravet gælder fra 21.2.2015 og omfatter ikke artikler der er importeret. Da europæisk producerede artikler kan indeholde komponenter importeret fra Asien, vil sammensatte artikler der er færdigproduceret efter denne dato, også lovligt kunne indeholde de fire ftalater.

Kortlægningen skal:

- Identificere varer der indeholder et eller flere af de fire ftalater
- Afdække hvor der er tale om tekniske barrierer for at lave varer uden de fire ftalater og evt. angive igangværende udviklingsarbejder og tidsperspektiver med henblik på at kunne producere tilsvarende artikler uden de fire ftalater.

¹ Bekendtgørelse om forbud mod import og salg af varer til indendørs brug, som indeholder ftalaterne DEHP, DBP, BBP og DIBP, og varer hvor dele med disse stoffer kan komme i kontakt med hud eller slimhinder <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=143212>

² Ændringsbekendtgørelse (nr. 1161 af 26. september 2013) <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=158202>

³ Liste over godkendelser: <http://echa.europa.eu/da/addressing-chemicals-of-concern/authorisation/recommendation-for-inclusion-in-the-authorisation-list/authorisation-list.jsessionid=98794CE01F8FC5F63831B385A947859F.live1>

- Afdække leverancemæssige begrænsninger af ikke teknisk karakter. Det er her af betydning om der er mulighed for at få varer uden de fire ftalater ved skift af leverandør. Det vil formentlig være relevant at beskrive markedsstrukturen for den pågældende produkttype.

Kortlægningen kan således bl.a. identificere eventuelle områder hvor der reelt ikke findes artikler uden de fire ftalater, eller hvor artikler med de fire ftalater er helt dominerende således at det bliver svært for indkøbere, herunder i mindre virksomheder, at undgå ftalaterne.

Kortlægningen medtager ikke varer der er omfattet af EU regulering på området, fx medicinsk udstyr, legetøj, fødevarekontaktmaterialer og motorkøretøjer. Kortlægningen omfatter ligeledes ikke kemiske blandinger, fx lim, lak, flydende forseglinger.

Det primære fokus for kortlægningen er varer med indhold af PVC.

1.3 Deltagende virksomheder

Udvælgelse af virksomheder er sket i samarbejde med de deltagende organisationer og virksomheder i følgegruppen.

Herudover er der taget kontakt til alle virksomheder som havde henvendt sig til Miljøstyrelsen med bekymringer og spørgsmål vedrørende den danske ftalatbekendtgørelse.

I alt er 13 brancheorganisationer og 39 virksomheder kontaktet.

En liste over alle deltagere er vedlagt i bilag 1.

2. Kortlægning

2.1 Spørgeramme

Med henblik på at opnå en ensartet indsamling af oplysninger er der udarbejdet en spørgeramme for henvendelser til virksomheder.

Spørgerammen er udformet af Herget.dk i samarbejde med følgegruppen for projektet. Under udformning af spørgerammen blev der lagt særlig vægt på at informationsindsamlingen vedrører de fire ftalater DEHP, DBP, BBP og DIBP. Når PVC nævnes i teksten, er det ment som en vejledning til virksomheder der ikke har stort teknisk kendskab til materialesammensætningen af deres produkter.

Det var ligeledes væsentligt at teksten blev formuleret så det tydeligt fremgik at kortlægningen var et tilbud og ikke et krav. Det skulle understreges at virksomhederne her havde mulighed for at bidrage med deres bekymringer omkring et kommende dansk forbud mod de fire ftalater.

Den anvendte formulering af spørgerammen blev:

"Oplever I problemer med at overholde lovgivningens krav vedrørende ftalater?"

Ftalater anvendes som blødgørere i PVC, men de anses for at være hormonforstyrrende. På den baggrund er en række lovgivningsinitiativer på vej i Danmark og i EU. I Danmark forberedes en bekendtgørelse om forbud mod anvendelse af de fire ftalater DEHP, DBP, BBP og DIBP. I EU reguleringen træder et krav om autorisation til anvendelse af ftalaterne i kraft d. 15. februar 2015.

For at skabe overblik over anvendelsen af ftalater i produkter, på det danske marked, er Miljøstyrelsen i færd med at få lavet en kortlægningsundersøgelse af anvendelsen af de fire ftalater DEHP, DBP, BBP og DIBP. Ved at deltage i kortlægningen kan jeres virksomhed få indflydelse på, hvordan detaljerne i den kommende regulering vil blive udformet.

Kortlægningen dækker følgende emner, hvor I meget gerne må bidrage med jeres viden og erfaringer:

- Jeres produkters indhold af PVC/Ftalaterne DEHP, DBP, BBP og DIBP
- Erfaringer med at indkøbe produkter uden PVC/Ftalater
- Muligheder for at påvirke producenter til at substituere ftalaterne med mindre farlige indholdsstoffer
- Specielle markedsstrukturer, som vanskeliggør indkøb af produkter uden ftalater
- Tekniske eller økonomiske hindringer for substitution af ftalater
- Emballagens indhold af PVC/Ftalater

Jeres kommentarer til alle punkterne er meget velkomne, men såfremt I ønsker at kommentere på enkelte af emnerne vil det være lige så velkomment. Kortlægningen har en meget stram tidsplan, så kommentarer bedes fremsendt inden d. 19. november 2013."

Med henblik på at indsamle oplysninger fra leverandører udenfor Danmark er spørgerammen omsat til et engelsksproget brev. Den engelske version af spørgerammen er vedlagt som bilag 2.

2.2 Kontakt til virksomheder

Kontakt til virksomheder er sket igennem en kombination af telefonisk kontakt, skriftlig kommunikation og virksomhedsbesøg.

Virksomhederne er udvalgt i samarbejde med de deltagende brancher og organisationer. Alle virksomheder er kontaktet pr. telefon før fremsendelse af materiale.

De virksomheder som ikke svarede inden udløbet af tidsfristen, er blevet rykket for svar.

Kontakt til virksomheder er i en række tilfælde suppleret med informationer fra virksomhedernes hjemmeside.

2.3 Besvarelser

Der er gennemført 11 møder med virksomheder/organisationer og tre telefoninterviews. Herudover er 7 brancheforeninger og 24 virksomheder kontaktet telefonisk, med efterfølgende fremsendelse af materiale om kortlægningen.

Der er modtaget 16 skriftlige svar på det udsendte materiale, samt en række mundtlige kommentarer fremkommet under telefonisk opfølgning på det udsendte materiale.

3. Produktgrupper

3.1 Overordnede grupper

Udgangspunktet for dataindsamlingen har været nedenstående produktgrupper.

- Produkter primært til udendørs anvendelse
- Internationale mærkevarer
- Elektronikprodukter
- Coatning og små dele
- Emballage
- Andre indendørs produkter
- Reservedele
- Produkter produceret af genbrugsplast

Opdelingen i de forskellige grupper afspejler de forskellige typer af bekymringer som er blevet fremsat undervejs i forløbet omkring det danske ftalatforbud. Produktgrupperne er diskuteret med følgegruppen.

3.2 Gennemgang af de enkelte grupper

Eksemplerne under de enkelte produktgrupper er udbygget med eksempler fra kortlægningen. Under hver gruppe er resultaterne af de indsamlede tilbagemeldinger beskrevet.

3.2.1 Produkter primært til udendørs anvendelse

En række produkter, som primært er til udendørs anvendelse, vil blive omfattet af den danske ftalattilbudsbekendtgørelse, idet de kan opbevares indendørs. Mange virksomheder havde ikke været opmærksomme på denne problemstilling. På denne baggrund blev der udformet en produktgruppe til de nedenfor nævnte typer af varer.

3.2.1.1 Haveredskaber

PVC bruges primært til håndtag og til coatning af overflader. Ftalaterne findes i PVC delene af produkterne. Det vil være teknisk muligt at anvende andre typer blødgørere end de fire ftalater til disse produkter.

3.2.1.2 Havemaskiner

Græsklippere, hæk klippere og lignende maskiner til pasning af haver. Maskinerne kan være elektriske eller benzindrevne. PVC bruges primært til håndtag og til coatning af overflader. Ftalaterne findes i PVC delene af produkterne. Det vil være teknisk muligt at anvende andre typer blødgørere end de fire ftalater.

For eldrevne maskiner anvendes PVC desuden til kabler og ledninger. De modtagne tilbagemeldinger indeholder ikke oplysninger om hvilke ftalater der er anvendt som blødgørere i ledninger og kabler. Teknisk er der ikke hindringer for at anvende alternative blødgørere.

3.2.1.3 Cykler

PVC anvendes primært til kabler og sadler, ftalaterne findes derfor i disse cykeldele. I tilbagemeldingerne fra branchen oplyses det at arbejdet med at udfase anvendelsen af de fire ftalater er i gang. Udfasningen forventes afsluttet i løbet af 2015. Cykelsadler fås også i andre materialer end PVC.

3.2.1.4 Campingudstyr

PVC anvendes fortrinsvis til oppusteligt udstyr samt til coating af metaller og tekstiler. På nuværende tidspunkt anvendes PVC blødgjort med en eller flere af de fire ftalater. Tilbagemeldinger fra leverandører viser at der er et arbejde i gang med at udfase anvendelsen af de fire ftalater. På nuværende tidspunkt findes for eksempel liggeunderlag og luftmadrasser både som PVC -frie produkter og som PVC-holdige produkter, fremstillet med andre typer blødgørere end de fire ftalater. Kortlægningen har ikke identificeret produkter hvor anvendelse af de fire ftalater er nødvendig.

3.2.1.5 Byggevarer

Bygningsdele, som for eksempel tagrender og tagplader, fremstilles i normalt i hård PVC uden brug af ftalater. For vinduer er det oplyst fra branchen at der ikke anvendes ftalater til fremstilling af plastvinduer.

Indendørs byggevarer, som for eksempel gulvbelægninger og vægbeklædning, er undersøgt i Miljøstyrelsens kortlægning af ftalater i produkter med store overflader⁴. Der findes produkter på det danske marked som er uden indhold af de fire ftalater.

Lim og fugemasser er ikke medtaget i denne undersøgelse.

3.2.1.6 Generelt for produktgruppen:

Plastdele på udendørs produkter er ofte helt eller delvis udført i PVC. For produkter fremstillet i EU anvendes primært andre typer blødgørere end de 4 ftalater. For produkter fremstillet i lande udenfor EU anvendes ofte en eller flere af ftalaterne DEHP, BBP og DBP.

DIBP anvendes hovedsagelig som ingrediens i lime og trykfarver. Hovedparten af produkterne har påtrykte logoer og andre former for tekster. Det har ikke været muligt at få oplyst sammensætninger på de trykfarver som er anvendt til påtrykning af logoer og andre informationer.

Leverandørerne af produkterne er, for langt de flestes vedkommende, opmærksomme på at der er regulering undervejs for de fire ftalater. Der er kommet tilbagemeldinger fra en række producenter om at de vil kunne levere produkter produceret uden anvendelse af de fire ftalater.

Troværdigheden af oplysningerne understøttes af at anvendelsen af de fire ftalater er stærkt faldende indenfor EU. Dette medfører en øget opmærksomhed hos ikke EU-leverandører på at udskifte de fire ftalater med andre typer blødgørere. I tilbagemeldingerne fra virksomhederne er der ikke konkrete eksempler på at en udfasning af de fire ftalater vil ske ved valg af helt andre materialetyper.

Til trods for at det teknisk er muligt at producere produkterne uden anvendelse af en eller flere af de fire ftalater, kan der være vanskeligheder forbundet med at fremskaffe et bredt sortiment af forskellige varer. Produkter fremstillet med andre typer ftalater vil ofte være dyrere end produkter fremstillet med de fire ftalater. Særligt for virksomheder som forhandler produkter i den lavere ende af prisskalaen, vil det være vanskeligt at indkøbe produkter i det prisleje, de normalt bevæger sig i. Tilbagemeldingerne på denne problemstilling har været af generel karakter. Det har ikke været muligt at få konkretiseret omfanget af problemet. Det har ligeledes ikke været muligt at få adgang til eksempler på beregninger af prisstigninger for konkrete produkter.

3.2.2 Internationale mærkevarer

Internationale mærkevarer produceres normalt, så den samme vare kan sælges i alle de lande hvor virksomheden opererer. Det er ikke sædvanligt at produkter specialtilpasses enkelte landes lovgivning. Andre producenter som opererer internationalt, vil ligeledes normalt så vidt muligt undgå nationale tilpasninger af deres produkter. Danske importører vil derfor ofte have dårlige

⁴ Phthalates in products with large surfaces <http://www.mst.dk/Publikationer/Publications/2010/12/978-87-92708-71-7.htm>

muligheder for at påvirke valget af blødgørere i produktionen af de varer de importerer. Produktgruppen for internationale mærkevarer omfatter derfor i et vist omfang også produkter fra producenter der arbejder internationalt, uden at deres produkter kan anses for at være kendte mærkevarer. Produkterne er meget forskellige hvorfor gruppen er opdelt i en række undergrupper nævnt herunder.

3.2.2.1 Sportsudstyr

PVC anvendes fortrinsvis til oppusteligt udstyr samt til coating af metaller og tekstiler. På nuværende tidspunkt er de store mærkevareleverandører i gang med at udfase anvendelse af de fire ftalater eller med at udvikle PVC frie produkter.

De internationale producenter af sportsudstyr er generelt meget opmærksomme på anvendelse af kemikalier i deres produktion. Flere af virksomhederne har lister over "Restricted Substances", som deres underleverandører skal overholde. De fire ftalater er normalt med i sådanne lister idet de alle fire er optaget på Kandidatlisten⁵.

3.2.2.2 Beklædning

PVC anvendes stort set ikke til almindelig beklædning.

Regntøj og gummistøvler fremstilles både af PVC og af andre typer plastmaterialer. De PVC-baserede produkter vil normalt være fremstillet med anvendelse af andre typer blødgørere end de fire ftalater. Når PVC forekommer i almindelig beklædning, vil det som regel være som små dele i form af kanter på lynlåse, indlæg i trykknapper samt pynt og tryk. Mærkevareproducenterne har stort fokus på at undgå anvendelse af PVC med de fire ftalater.

3.2.2.3 Boligudstyr

PVC anvendes ikke meget til mærkevarer indenfor boligudstyr. Det er muligt at finde produkter betrukket med kunstlæder, men de internationalt arbejdende virksomheder indenfor boligudstyr er generelt meget bevidste om anvendelse af kemikalier i deres produkter. Der er meget fokus på at undgå kemikalier som er optaget på Kandidatlisten. Der vil derfor være lille sandsynlighed for at der anvendes PVC med indhold af de fire ftalater i mærkevarer i denne gruppe.

3.2.2.4 Elektronikprodukter

PVC anvendes til isolering af ledninger og kabler; desuden kan lim og coating indeholde ftalater. Det er en generel holdning at der ikke vil blive produceret elektronikprodukter specielt tilpasset det danske marked. Producenterne er meget opmærksomme på anvendelsen af kemikalier i deres produktion. En stor del af dem anvender lister over "Restricted Substances" som en del af deres produktspecifikationer. Alle fire ftalater er normalt inkluderet i disse lister. Elektronikproducenterne er meget opmærksomme på at der er skærpede krav til anvendelse af de fire ftalater undervejs. De arbejder med EU's tidsfrister i REACH og RoHS som mål for deres produktudvikling.

3.2.2.5 Generelt for produktgruppen:

Mærkevarer vil normalt ikke blive produceret i særlige versioner tilpasset enkelt lande. Til gengæld er de internationale mærkevare producenter generelt meget bevidste om at opretholde en høj standard i forhold til at efterleve lovgivningen i de handelsområder de arbejder indenfor. For leverandører som sælger produkter i EU, vil EU regler blive efterlevet. Det betyder at de fire ftalater i meget vid udstrækning vil blive udfaset inden februar 2015 hvor de vil blive omfattet af godkendelsesordningen.

For elektronikprodukter er tilbagemeldingen fra producenterne dog at produkterne overholder RoHS II. Tre af de fire ftalater vil formentlig blive omfattet af restriktioner når RoHS bliver revideret igen i 2019.

⁵ Candidate List of Substances of Very High Concern for Authorisation <http://echa.europa.eu/da/candidate-list-table>

3.2.3 Elektronikprodukter

Restriktionerne for elektronikprodukter i ftalatbekendtgørelsen vil træde i kraft 1. december 2016, et år senere end for de øvrige produkter. Der er fortsat en række udfordringer omkring udfasning af de fire ftalater i elektronikprodukter. Udfordringerne er lidt forskellige for forskellige typer af elektronik produkter. Produkterne er derfor inddelt i en række undergrupper:

3.2.3.1 Elektronik med bevægelige dele

PVC anvendes til isoleringsmateriale på ledninger. Der kan for nogle anvendelser være tekniske vanskeligheder forbundet med at udvikle ledninger uden indhold af en eller flere af de fire ftalater som beholder deres fleksibilitet ved længere tids brug. I tilbagemeldingerne fra de deltagende elektronikvirksomheder oplyses det at der arbejdes på at udvikle kabler med alternative blødgørere.

Teknisk set er fordampningshastigheden for de mulige alternative ftalater lavere end for DEHP. Der skulle på den baggrund være gode muligheder for at udfase DEHP i produktion af kabler. Årsagen til den uafsluttede produktudvikling fremgår ikke af tilbagemeldingerne fra virksomhederne. Det er kun oplyst at kvaliteten af de mulige alternativer ikke er gennemtestet endnu. Det har ikke været muligt at få oplyst hvornår udviklingsarbejdet på dette område kan forventes at være afsluttet.

3.2.3.2 Udstyr til professionel anvendelse i større anlæg og udstyr, hvor der stilles særlige krav til ydeevnen

PVC har en relativt høj temperatur resistens. Det kan derfor anvendes til ledninger på steder med høj varmeudvikling. Der kan være tekniske vanskeligheder forbundet med at udvikle ledninger uden de fire ftalater, som stadig har den ønskede høje temperatur bestandighed. I tilbagemeldingerne fra de deltagende elektronikvirksomheder oplyses det at der arbejdes på at udvikle kabler med alternative blødgørere. I bilindustrien er der udviklet temperaturbestandige PVC-holdige kabler med andre blødgørere end de fire ftalater. Det må antages at det også i elektronikindustrien vil være muligt at udfase brugen af de fire ftalater.

3.2.3.3 Elektrisk håndværktøj

Elektrisk håndværktøj har bevægelige dele og en ret høj varmeudvikling. Begrundelserne for i visse tilfælde at bruge PVC isolerede ledninger med de fire ftalater gælder derfor også for denne gruppe. Herudover er håndværktøj ofte forsynet med udvendige antislip belægnings, som kan være produceret af PVC indeholdende en eller flere af de fire ftalater. Generelt har det været vanskeligt at få oplysninger om indholdet af ftalater i de udvendige PVC-holdige belægnings på håndværktøj. En enkelt producent har dog meldt tilbage at de vil kunne levere håndværktøj uden de fire ftalater.

3.2.3.4 Generelt for produktgruppen:

PVC har gode egenskaber som isolationsmateriale til ledninger. Der anvendes derfor fortsat PVC i en stor del af de elektronikprodukter som produceres i lande udenfor EU. Der er udviklet PVC typer med andre typer blødgørere end de fire ftalater. De alternative blødgørere er på vej ind i produktion af elektronikprodukter i fjernøsten. Hovedparten af produkterne fremstilles dog stadig med de traditionelle blødgørere.

Internationale mærkevare producenter er allerede langt med udfasningen af de fire ftalater, og det kan forventes at denne udvikling vil brede sig til andre producenter af elektronikprodukter. Det vil formentlig derfor blive stadigt lettere at skaffe elektronikprodukter uden de fire ftalater.

Rapporten Electronics Without Brominated Flame Retardants and PVC – a Market Overview⁶, udarbejdet i 2010, viser at mange elektronikprodukter findes uden indhold af de fire ftalater. Udsagnene fra de deltagende elektronikvirksomheder er at de i et vist omfang allerede har

6

http://www.chemsec.org/images/stories/publications/ChemSec_publications/Electronics_Without_Brominated_Flame_Retardants_and_PVC_-_a_Market_Overview_100608.pdf

produkter uden de fire ftalater på markedet, men at de ikke ønsker at give forsikringer om at de helt kan undgå ftalaterne i alle produkter.

3.2.4 Forbrugerprodukter, coatning og små dele

Mange forbrugerprodukter er sammensat af flere forskellige dele. Typisk vil der være et hovedmateriale, som betragtes som det produktet er fremstillet af. Derudover vil der typisk være anvendt en række mindre delkomponenter hvor det kan være vanskeligt at få informationer om materialesammensætningen. Udfordringerne i at indhente oplysninger om materialesammensætningen afhænger af produkternes kompleksitet. Der er på baggrund af tilbagemeldinger fra deltagende virksomheder foretaget nedenstående opdeling i underproduktgrupper:

3.2.4.1 Forstærkninger og andre smådele på beklædning lædervarer, kunstlædervarer og sko.

PVC anvendes som kant og hjørneforstærkninger på blandt andet tasker, kufferter, møbler og sko. Desuden kan knapper, håndtag, lynlås kanter, tryklåse, pynt, hjul og andre smådele være lavet i PVC. Det kan være vanskeligt at få præcise oplysninger om anvendelse af en eller flere af de fire ftalater i produktionen af alle forskellige smådele i sammensatte produkter som disse. Årsagen til de manglende oplysninger vil i mange tilfælde være at producenterne ikke har tilstrækkeligt stort fokus, på at få de nødvendige oplysninger fra underleverandører. Vanskelighederne med at få oplysninger om smådele betyder at det kan være stort set umuligt at sikre sig at et færdigt produkt ikke indeholder en eller flere af de fire ftalater. Der er formentlig ingen tekniske begrundelser for at anvende en eller flere af de fire ftalater i produkterne, og i takt med at opmærksomheden omkring udfasning af ftalaterne øges, vil der være mindre risiko for at de fire ftalater anvendes undervejs i produktionen af produkterne.

3.2.4.2 Boligudstyr som for eksempel smudsmåtter, bruseforhæng, kunstige blomster og andre dekorationsgenstande

PVC er fortsat udbredt som materialet til boligudstyr som udsættes for vand. Det er dog på nuværende tidspunkt muligt at få leveret de fleste typer produkter i andre materialer end PVC eller med PVC typer hvor der er anvendt andre blødgørere end de fire ftalater. Produkter fremstillet med andre typer blødgørere end de fire ftalater, vil dog i de fleste tilfælde have en højere pris end produkter fremstillet med en eller flere af de fire ftalater. I tilbagemeldinger fra flere importører anslås prisstigninger på 15 – 20 %, men det har ikke været muligt at få adgang til beregninger for konkrete produkter.

3.2.4.3 Kontorudstyr, mapper, tape, farvede clips

PVC anvendes til mapper, tape, omslag, etuier og andre former for kontorudstyr. Farvede clips vil kunne være coatede med PVC-holdige belægninger der vil kunne indeholde en eller flere af de fire ftalater.

Alle typer kontorudstyr kan i dag fås i PVC frie udgaver. Undtagelsen er formentlig farvede clips, men her er det muligt at anvende clips uden farvet coatning. Priser på forskellige former for kontorudstyr er undersøgt via webshops og leverandørers hjemmesider. Der er for langt de fleste typer kontorudstyr ikke prisforskel på produkter med og uden PVC.

3.2.4.4 Rengøringsrekvisitter – børster, klude koste og lignende

Rengøringsrekvisitter skal kunne holde til at blive udsat for både væske og slid. Af denne årsag er PVC et velegnet materiale til disse produkter.

Alle typer rengøringsrekvisitter kan produceres uden anvendelse af PVC, og de PVC frie produkter er tilgængelige på det danske marked. Produkter fremstillet af PVC kan leveres uden indhold af de fire ftalater. Det har ikke været muligt at dokumentere en prisforskel på rengøringsrekvisitter med og uden ftalater.

3.2.4.5 Reflekser

Reflekser er i mange tilfælde fremstillet af PVC. Da de normalt anvendes i forbindelse med udendørs aktiviteter, skal de kunne tåle påvirkning fra vejr og vind. Der er dog udviklet reflekser hvor der anvendes andre blødgørere end de fire ftalater. De ftalatfrie reflekser er fremstillet af TPX (polymethylpentene), og de er noget dyrere end de PVC-baserede ftalatholdige reflekser. De anvendes primært på skoletasker og andre produkter til børn. Oplysningerne vedrørende priser på reflekser stammer fra Miljøstyrelsens rapport med baggrundsdata til Annex XV dossier⁷.

3.2.4.6 Håndværktøj

Håndværktøj kan være forsynet med skafter, håndtag eller antislip belægninger indeholdende PVC. Coatning af metaldele kan ligeledes indeholde PVC.

Der er ikke i undersøgelsen indkommet tilbagemeldinger fra leverandører af "no name" håndværktøj, så det har ikke været muligt at få oplysninger om anvendelsen af de fire ftalater i disse produkter. De fleste typer håndværktøj kan dog købes fremstillet i træ og metal, og skulle således være produceret uden anvendelse af de fire ftalater.

3.2.4.7 Generelt for produktgruppen:

Fælles for denne gruppe er at hovedkomponenten i produkterne ikke indeholder de fire ftalater. Produktet bliver derfor umiddelbart anset for at være uden de fire ftalater. Smådele kan være et indlæg af plast i en trykknop, en kant på en lynlås, en farvet coatning på en metaldele, et samleled på en kunstig blomst eller en belægning på et håndtag.

Det er meget vanskeligt at kontrollere om alle smådele på en kompleks vare overholder krav om at være uden de fire ftalater. Særlig for produkter med kort levetid og lav pris er vanskeligt at få en komplet og troværdig liste over materialesammensætningen for alle smådele.

Det vil i langt hovedparten af produkterne være muligt at anvende PVC fremstillet med andre blødgørere end de fire ftalater. En række af produkterne i denne gruppe findes allerede nu på markedet i andre typer materialer end PVC.

Tilbagemeldinger fra flere af de deltagende virksomheder indikerer at produkter fremstillet uden de fire ftalater vil være dyrere end produkter fremstillet med de fire ftalater. Det har ikke været muligt at få adgang til konkrete eksempler på prisberegninger.

3.2.5 Emballage

Emballage opdeles i primær, sekundær og tertiær emballage. Den primære emballage er indpakningen af det enkelte produkt. Sekundær og tertiær emballage er transportemballage. Problemstillingerne er forskellige for forskellige typer emballage, hvorfor de er opdelt i to grupper herunder:

3.2.5.1 Produktemballage

Produktemballagen er den primære emballage. Tilbagemeldinger fra en af de deltagende virksomheder på elektronikområdet beskriver at printerpatroner er forsynet med en strip af PVC som indeholder DEHP. Der er ikke på nuværende tidspunkt udviklet alternativer uden DEHP til denne anvendelse. Der er ikke givet en teknisk begrundelse for den manglende udvikling af alternativer.

For langt hovedparten af den øvrige primære emballage er det normalt at emballagen er produceret af andre materialer end PVC.

3.2.5.2 Transport emballage

Den generelle tilbagemelding er at PVC kun bruges i emballage i meget ringe omfang. I de tilfælde hvor emballagen er fremstillet af PVC, vil det være muligt at producere emballagerne med andre typer blødgørere.

⁷ Background data for Annex XV dossier - DEHP, BBP, DBP and DIBP <http://www2.mst.dk/udgiv/publications/2011/04/978-87-92708-97-7.pdf>

3.2.6 Andre indendørsprodukter

En række produkter til indendørs brug har særlige udfordringer i forhold til ftalater.

3.2.6.1 Sportsudstyr til indendørs brug

Fitness udstyr indeholder ofte dele af PVC. Træningsmætter, bolde og lignende produkter som kommer i tæt kontakt med huden fås i mange PVC frie eller ftalat frie varianter. Fitness maskiner – motionscykler, løbebånd, romaskiner og lignende indeholder dele af PVC. Det har ikke været muligt at få oplyst hvorvidt PVC delene indeholder en eller flere af de fire ftalater.

3.2.6.2 Møbler

Møbler af kunstlæder kan fås i ftalat fri PVC, men specielt møbler i den lave ende af pris skalaen bliver ofte leveret i en kvalitet indeholdende en eller flere af de fire ftalater. På nuværende tidspunkt er udbuddet af prisbillige kunstlæder kvaliteter produceret uden en eller flere af de fire ftalater ikke tilstrækkelig stort til at dække efterspørgslen. Det forventes dog at udbuddet i løbet af de kommende år vil øges så mængden af kunstlæder uden de fire ftalater kunne dække efterspørgslen, også i den lavere ende af prisskalaen.

3.2.7 Reservedele

Tilbagemeldingerne fra en række producenter af produkter med lang levetid påpeger at de i mange tilfælde ikke vil anvende ressourcer til at udvikle reservedele uden de 4 ftalater. Et krav om nyudvikling af reservedele uden de fire ftalater vil medføre at udstyr ikke vil kunne repareres. Dette vil i nogle tilfælde være en manglende overholdelse af garantiforpligtelser. I andre tilfælde vil det forårsage kassation af udstyr som ville kunne repareres hvis reservedele indeholdende de fire ftalater var lovlige at sælge.

Begge scenarier vil give anledning til et unødigt ressourceforbrug. Tilbagemeldingerne foreslår at der skal skabes en mulighed for at reservedele til allerede markedsført udstyr skal kunne sælges, uanset at de indeholder en eller flere af de fire ftalater.

3.2.8 Genbrugsplast

Genanvendt plast udgør et særligt problem fordi det indeholder små mængder ftalater.

Ved test af en lang række plast produkter med indhold af genbrugt plast bliver der fundet ftalater inkl. de 4 ftalater i projektet i koncentrationer på 1 – 10 %. Ftalaterne er til stede som en urenhed fra tidligere anvendelser af den genanvendte plast. Der er ikke oplysninger fra producenterne om muligheder for at bortrense ftalaterne inden genanvendelsen.

Med et forbud mod indhold af hver af de fire ftalater i koncentrationer på over 0,1 % vil det være overordentlig vanskeligt at anvende genbrugsplast til produktion af en række af de forbrugerprodukter, som importeres til Danmark fra lande udenfor EU.

3.3 Andre kommentarer fra besvarelserne

Ud over selve produktbeskrivelserne er der er der i tilbagemeldingerne fra virksomhederne kommentarer omkring:

3.3.1 Bekendtgørelsens dækningsområde

Spørgsmålene drejer sig om:

3.3.1.1 Forståelsen af indendørs brug

En hel del af de deltagende virksomheder havde ikke forstået at produkter til udendørs brug som kan opbevares indendørs, også vil være omfattet af en kommende dansk forbudsbekendtgørelse.

3.3.1.2 Spørgsmål om hvorvidt professionel anvendelse er omfattet

Der er usikkerhed om hvorvidt bekendtgørelsen kun kommer til at omfatte forbrugerprodukter, eller om produkter til professionelt brug også vil være dækket af bekendtgørelsen.

3.3.1.3 Forståelsen af materialedele

En del tilbagemeldinger, særlig fra elektronik producenter, gør opmærksom på at det ikke er tydeligt hvordan materialedele skal forstås.

3.3.1.4 Forståelsen af hvornår et produkt er markedsført

Mange tilbagemeldinger indeholder kommentarer om at bekendtgørelsen omfatter import og salg af produkter. Virksomhederne opfordrer til at bekendtgørelsen kun omfatter produkter som markedsføres for første gang efter ikrafttrædelsesdatoen for bekendtgørelsen.

3.3.1.5 Undtagelse for batterier

En del tilbagemeldinger handler om at batterier burde være undtaget fra den danske bekendtgørelse, idet de er dækket af batteridirektivet

3.3.2 Dispensation for særlige anvendelser som i RoHS⁸

De fleste tilbagemeldinger viser at der arbejdes seriøst med udfasning af de 4 ftalater. Der er dog til stadighed enkelte komponenter som af tekniske eller økonomiske årsager ikke kan leveres uden de 4 ftalater. Mange af deltagerne foreslår at der gives en mulighed for at søge om dispensation for særlige anvendelser i bestemte produkter, på samme måde som det er muligt i RoHS bekendtgørelsen.

3.3.3 Tidsfrister for indførelse af forbud

Alle 4 ftalater er optaget på REACH bilag XIV med solnedgangsdato 21. februar 2015. Ikke elektroniske produkter vil i vidt omfang kunne leveres uden de 4 ftalater efter denne dato. En række tilbagemeldinger fra producenter af ikke mærkevarer udenfor EU indeholder information om at der arbejdes hen imod udskiftning af de 4 ftalater med andre blødgørere med februar 2015 som deadline.

For elektronikprodukter er tilbagemeldingen at der er udviklingsarbejde i gang, men at der for særlige anvendelser med stor bevægelighed og meget varme endnu ikke er udviklet brugbare alternativer til anvendelse af en eller flere af de fire ftalater. Tre af ftalaterne DEHP, BBP og DBP er nævnt som kommende forbudsstoffer ved den næste revision af RoHS direktivet i 2019. For de specielle anvendelser af ftalater er 2019 den foreløbige tidsfrist for en række store elektronik producenter.

Tidsrummet fra en ordre afgives til en producent til varen er leveret og solgt, kan være ganske betydeligt. I tilbagemeldingerne fra virksomhederne er der konkrete eksempler på at der kan gå mere end et år fra en vare er bestilt til den ligger i butikkerne til salg til forbrugeren. For varer med en langsom omsætning i detailledet kan der gå yderligere op imod et år før varen er solgt fra butikkens lager. Flere af de deltagende virksomheder foreslår derfor at der etableres en mulighed for at varer som er på lager i Danmark, skal kunne sælges også efter ikrafttræden af ftalatbekendtgørelsen.

⁸ Bekendtgørelse om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=143493>

4. Opsumming af identificerede vanskeligheder

4.1 Viden om produkterne

De indsamlede informationer i projektet viser at der er en rimelig god viden om anvendelse af ftalater hos importører og producenter af varer. Der hvor manglende viden er en hindring for valg af materialetyper uden indhold af de fire ftalater, er i komplekse varer sammensat af mange forskellige komponenter. Særlig hvor det drejer sig om små dele eller overfladebehandling af materialer, kan det være vanskeligt at få adgang til præcis og troværdig viden, om indhold af ftalater i de enkelte dele af artiklen.

4.1.1 Skift til andre materialetyper

Der er ikke i tilbagemeldingerne fra virksomhederne eksempler på at udfasningen af ftalater sker igennem skift til andre materialetyper. Tilgængelige produktoplysninger fra virksomheders hjemmesider viser at det i mange tilfælde vil være muligt at skaffe produkter fremstillet i materialetyper, som ikke kræver anvendelse af blødgørere i produktionen.

4.1.2 Udviklingsperspektiver

For elektronikprodukter pågår fortsat et udviklingsarbejde som vil resultere i en udfasning af alle fire ftalater. Dette udfasningsarbejde er ikke afsluttet endnu, og det har ikke været muligt at få oplyst hvornår udviklingsarbejdet vil være afsluttet. Den generelle udmelding fra elektronikproducenter er dog at udfasningen formentlig vil være gennemført inden 2019.

4.2 Økonomiske forhold

De indsamlede tilbagemeldinger fra de deltagende virksomheder viser at PVC produceret med andre typer blødgørere end de fire ftalater DEHP, BBP, DBP og DIBP på nuværende tidspunkt er dyrere end produkter fremstillet med en eller flere af de fire ftalater. Blandt tilbagemeldingerne er oplysninger om 5 - 20 % højere priser på PVC-produkter fremstillet med andre typer ftalater. Det har dog ikke været muligt at få adgang til beregninger af prisstigninger for konkrete produkter. Der er således ikke dokumentation for størrelsen på forudsatte prisstigninger.

4.3 Markedsforhold

Det danske marked er lille set i forhold til international handel. Tilbagemeldingerne fra de deltagende virksomheder viser entydigt at internationale mærkevarer ikke vil blive produceret i særlige danske versioner. Et særligt dansk forbud mod anvendelse af ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP, vil derfor ikke ændre på et eventuelt indhold af disse ftalater i mærkevarer.

Til gengæld er de internationale mærkevarer producenter meget opmærksomme på at overholde reguleringen i EU. Det kommende godkendelseskrav for de fire ftalater vil derfor formentlig resultere i en udfasning af anvendelsen af de fire ftalater inden februar 2015, også hvor der ikke vil være et lovkrav. Dette gælder dog ikke for elektronik mærkevarer hvor en udfasning formentlig først vil være tilendebragt i 2019.

Tilbagemeldingerne fra virksomhederne tyder på at der er en vis træghed i processen fra tidspunktet hvor importører begynde at efterspørge produkter uden de fire ftalater, til produkterne er udviklet og klar til salg. Dette forhold gør sig tydeligst gældende hvor der er tale om komplekse produkter med mange forskellige typer komponenter.

4.4 Andet

Reservedele til allerede markedsførte produkter udgør en særlig problemstilling. Leverandører af komplekse produkter med en meget lang brugsfase er ofte lagerførende med reservedele i mere end 10 år, efter produktionen af det enkelte produkt.

Det vil være ressourcekrævende at udvikle nye reservedele til sådanne produkter. Det kan derfor forudses at der ikke vil blive udviklet et komplet sortiment af reservedele uden ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP. I de tilfælde hvor en reservedel indeholder en eller flere af de fire ftalater, vil det derfor ikke være muligt at levere reservedele til produkter med lang levetid, med mindre der kan etableres en form for undtagelse.

Genanvendt plast i importerede varer udgør en særlig udfordring. Test af en række produkter hvori der er brugt genanvendt plast viser et indhold på 1 – 10 % ftalater. Ftalaterne er ikke tilsat, men er udelukkende til stede som en urenhed fra tidligere anvendelser af plastmaterialerne.

Genanvendelse af blød PVC vil kun være muligt, hvis det anvendes til produktion af produkter, som ikke er omfattet af ftalat bekendtgørelsen, eller hvis der produceres produkter til salg i andre EU lande. På nuværende tidspunkt er der kun en meget lille genanvendelse af blød PVC.

Problemstillingen vedrører derfor primært importerede varer indeholdende genanvendt plast med indhold af ftalater.

Bilag 1: Liste over deltagende virksomheder

Følgende virksomheder/ brancheforeninger er besøgt:

- Dansk Industri
- ITEK
- Dansk Erhverv
- COOP
- Skandinavisk Distribution
- IC companys
- Danmarks Sportshandlerforening
- Jysk
- Dansk Supermarked
- H.P.Schou
- Sam-partner

Der er gennemført telefon interviews med:

- Actona
- Group SEB
- B&O

Følgende virksomheder/brancheforeninger har leveret informationer til kortlægningen:

- ITB
- Batteriforeningen
- FEHA
- BFE
- KONPA
- Fotobranchen
- Danske Cykelhandlere
- Campingbranchen
- Vinduesindustrien
- SKI
- Søstrene Grene
- Canon
- SVP Nordic
- C. Reinhardt A/S
- H.F.Cykler/Randers
- Kildemoes
- B&O
- Elgignten
- HP
- Sony
- IKEA
- Adexi A/S
- Rema 1000
- Intercamp
- Brother
- Samsung Electronics Nordic AB
- Normark Denmark A/S
- Nike Denmark ApS
- Select Sport A/S
- IBM
- Zebra

- Ocean Textile Group
- Titex PeVeCette A/S
- Linie Design
- Bolia
- Multiline
- Icopal
- Plastmo

Bilag 2: Engelsk brevttekst til deltagende virksomheder

Sorø October 2013

Are you facing problems in supplying articles without specific phthalates to the European market?

A number of Phthalates are subject to several different coming EC regulations. In this context The Danish EPA is performing a survey focusing at possible difficulties concerning substitution or out phasing articles containing the four phthalates DEHP, DBP, BBP and DIBP.

The phthalates are used as plasticizers in soft PVC and may be found in parts of articles made from PVC. The four phthalates will be subject to authorisation for use in manufacturing articles inside EU from 15. February 2015. Articles produced outside EU after this date will not be covered by the requirement for authorisation.

By participation in the survey your company will have the possibility to influence the regulation for articles containing the four phthalates. All company specific information will be anonymised in the resulting report.

Your company is invited to contribute to this survey. We have drafted subjects specifying which information we are seeking:

- Do some of your products or articles contain one or more of the phthalates DEHP, DBP, BBP and DIBP?
- Have you any experiences in supplying products without the specified phthalates?
- For the products containing components with the four phthalates please describe if you are planning to substitute to less hazardous substances or materials and when the articles will be available for the final consumer.
- Are there special marked considerations e.g. the size of the Danish market, hindering the supply of products without the four phthalates Denmark?
- Are there technical issues hindering substitution of the four phthalates in your products?
- Are there other economic considerations connected to the possibility of supplying products without the four phthalates?
- In the case that the packaging of your products contains DEHP, DBP, BBP or DIBP, are there any problems in using other packing materials?
- Are there any other comments you would like to?

The survey has a very tight schedule. We therefore ask you to give your input to the survey no later than November 19th 2013.

The survey is conducted by Herget.dk. Herget.dk is a small independent consulting company primarily working in the area of chemical legislation. The Danish EPA has contracted with Herget.dk on performing this survey. All information supplied to Herget.dk will be treated confidential and no company specific information will be passed on to entities outside Herget.dk without a written authorisation from the supplier of information.

Please forward your comments to Mette Herget by mail: mette@herget.dk. Do you need further information Mette Herget can also be contacted by telephone at +45 5144 2213.

Yours sincerely

Mette Herget
Herget.dk

Kortlægning af vanskeligheder ved at skaffe varer uden ftalaterne DEHP, BBP, DBP og DIBP

Dette projekt er led i opfølgningen på en aftale indgået i maj 2013 mellem en række erhvervsorganisationer og Miljøministeriet i forbindelse med udsættelse af det danske forbud mod de fire ftalater DEHP, BBP, DBP og DIBP.

Projektets formål har været at kortlægge importørers og producenters vanskeligheder ved at skaffe varer uden de fire ftalater. Kortlægningen er gennemført ved hjælp af kontakt til en række virksomheder og brancheorganisationer. Rapporten indeholder information om de indsamlede oplysninger samt en opsummering af de identificerede vanskeligheder.

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strandgade 29
1401 København K
Tlf.: (+45) 72 54 40 00

www.mst.dk